

Aan de leden van de commissie cultuur
Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

8 november 2012,
Amsterdam

Geachte Tweede Kamer commissieleden voor cultuur,

Op 21 november 2012 staat het Algemeen Overleg OJCS-Raad gepland, waarna op 26-27 november 2012 een voorlopig besluit in Brussel wordt genomen over het *Creatief Europa-programma* door alle EU ministers van Cultuur. *Creatief Europa* is het nieuwe EU-programma voor cultuur en media voor 2014 – 2020, waarbij het MEDIA-, MEDIA Mundus- en Cultuurprogramma worden samengevoegd.

Met deze brief vragen de *European Cultural Foundation (ECF)*, *Kunsten '92*, *Cultuur-Ondernemen*, *Triodos Bank* en *MEDIA Desk Nederland*, de steun van de Tweede Kamer op de volgende punten:

1. *Steun voor de voorgestelde cross sectorale **garantiefaciliteit** als deel van het Creatief Europa-programma. Dit instrument biedt de culturele en creatieve sector nieuwe financieringsmogelijkheden, stimuleert ondernemerschap en draagt bij aan economische groei;*
2. *Het programma moet zowel de **economische als de intrinsieke en sociale waarden** van de culturele en creatieve sector weerspiegelen. Zodoende kan het programma bijdragen aan creativiteit, innovatie en professionalisering, maar ook daadwerkelijk de diversiteit en toegang tot culturele uitingen vergroten en een positieve impact hebben op de samenleving in Europa;*
3. *Om de economische en intrinsieke waarden te garanderen is de voorgestelde **budgetverhoging** essentieel.*

We hopen met deze brief de toon van Nederland voor de komende Raad positiever te stemmen, omdat deze tijdens de laatste Raad in mei 2012 uiterst kritisch bleef ten opzichte van de garantiefaciliteit. Ook was Nederland als enige lidstaat nadrukkelijk tegen de verhoging van het budget van *Creatief Europa*.

De Tweede Kamer heeft op 25 april 2012 bewezen een grote rol te spelen in de besluitvorming over het voorstel in het plenair debat over het *Creatief Europa-programma*. Er zijn verschillende moties ingediend, waaronder de

aangenomen motie van GroenLinks/D66. Hierin werd de regering opgeroepen de totstandkoming van de crosssectorale garantiefaciliteit niet te dwarsbomen. Een andere motie, waarin GroenLinks/D66 verhoging van het budget voor *Creatief Europa* bepleiten, is aangehouden.

Een uniek resultaat, want nog niet eerder is over een EU-programma voor cultuur en media een plenair debat gevoerd in de Tweede Kamer. Wij hopen op verdere stappen die ruimte bieden voor de noodzakelijke dialoog en politieke visie die zowel de economische als ook de maatschappelijke belangen waarborgt.

Punten 1 t/m 3 worden hierna verder toegelicht:

1. Toegang tot nieuwe financieringsvormen met de Europese garantiefaciliteit

De Nederlandse culturele en creatieve sector heeft nieuwe financieringsvormen, zoals leningen, dringend nodig. De Europese garantiefaciliteit maakt de toegang tot alternatieve financiering mogelijk. Eerder signaleerde het *Topteam Creatieve Industrie* al dat het creatieve MKB onvoldoende toegang tot kapitaal heeft, mede omdat financiële instellingen onvoldoende kennis hebben over de specifieke eigenschappen van de creatieve sector.

Het belang voor Nederland

Op dit moment bestaat er slechts één garantiefonds voor de culturele en creatieve sector in Nederland. Dit fonds wordt beheerd door stichting *Cultuur-Ondernemen* en stelt *Triodos Bank* in staat om meer leningen te verstrekken dan anders mogelijk is. Door de hierover opgebouwde kennis kan Nederland een voortrekkersrol innemen en een regiofunctie vervullen, hetgeen uiteindelijk een groter economisch belang oplevert voor Nederland in de EU. Zowel *Triodos Bank* als *Cultuur-Ondernemen* zijn voorstanders van het invoeren van de garantiefaciliteit in Europa voor de creatieve sector.

Het Europees belang

Een Europees garantiefonds maakt deze leningverstrekking mogelijk voor meerdere banken, waardoor keuzemogelijkheden en concurrentie ontstaan. Zo kan de financieringsmarkt voor de culturele en creatieve sector zich uitbreiden, versterken en professionaliseren.

Een belangrijk onderdeel van dit EU-garantiefonds is het *'capacity building'*-programma. Het maakt voor banken en de creatieve en culturele sector de voordelen inzichtelijk, en stelt hen in staat de kloof tussen de financiële en de creatieve sector te verkleinen.

2. Economische en intrinsieke waarden voor Europa en Nederland

Creatief Europa heeft als doel barrières voor lidstaten en creatieve organisaties weg te nemen om internationale samenwerking, publieksontwikkeling, professionalisering en innovatie in de sector verder te ontwikkelen.

De ondersteuning van de cultuur en creatieve sector via *Creatief Europa* is van cruciaal belang voor Nederland en Europa, omdat:

- creativiteit essentieel is voor innovatie en capaciteitsopbouw die aan de basis staan van een sterke economie en maatschappij;
- de culturele en creatieve sector in Europa een belangrijke bijdrage leveren aan de strijd tegen alle vormen van discriminatie, waaronder racisme en xenofobie en tevens vormen deze sectoren een belangrijk platform voor interculturele dialoog en vrijheid van meningsuiting;
- cultuur en creativiteit bijdragen aan talentontwikkeling en gelijke kansen in Europa.

Nederland haalt jaarlijks veel geld voor culturele en audiovisuele samenwerkingsprojecten uit Europa, en stimuleert daarmee professionalisering en internationalisering. Het slagingspercentage van Nederlandse hoofdaanvragers met 79% binnen het EU-Cultuurprogramma van 2011 en met 70% binnen het MEDIA-programma is bijzonder hoog te noemen.

Ook op exportgebied is Europa van belang: bijna tweederde van de Nederlandse internationale culturele activiteiten in 2011 vond plaats in West-Europa.¹ Nederland behoort op het gebied van publieksbetrokkenheid tot de koplopers van Europa. Zo staat Nederland in de Europese top drie met theaterbezoek, het lezen van boeken en het bezoeken van historische monumenten, musea of galerieën.²

Dit geeft aan dat cultuur, maar ook Europa van groot belang zijn voor Nederland. Om deze betrokkenheid en status te behouden zijn een sterke positie van de culturele en creatieve sector in Europa nodig.

¹ Cultuur in Beeld 2012

² Idem.

Creatief Europa biedt deze mogelijkheid, en daarom rekenen we op uw steun vanuit de Tweede Kamer.

3. Een noodzakelijke verhoging

Het voorgestelde budget voor 2014 – 2020 komt neer op 1,8 miljard euro voor de culturele en creatieve sector, waarvan 30% voor cultuur, 55% voor media en 15% voor de cross sectorale garantiefaciliteit. Dit zal dan neerkomen op ongeveer 71 miljoen euro per jaar voor cultuur en 140 miljoen euro per jaar voor media. De Nederlandse Rijksoverheid gaf in 2011 alleen al 867 miljoen euro uit aan cultuur, waar in 2013 nog maar 687 miljoen euro staat begroot.

De bezuinigingen op cultuur zijn een trend, ook in de rest van Europa. Een stijging van het EU-budget op het gebied van cultuur kan deze pijn wat verlichten. Dit is een zeer noodzakelijke, maar toch relatief kleine verhoging. Een verhoging, die door interne verschuivingen, overigens niet leidt tot een verhoging van het EU-budget als geheel. Zonder uw steun vanuit de Tweede Kamer zal de budgetverhoging voor *Creatief Europa* het waarschijnlijk niet halen.

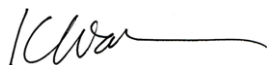
De Nederlandse culturele en creatieve sector steunt het *Creatief Europa*-voorstel, en heeft zich daarom achter de Nederlandse *we are more*³ boodschap geschaard. Voor Nederland is een goede Europese samenwerking van groot belang – voor nu en later.

Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van deze brief, dan kunt u contact opnemen met Marjolein Cremer, European Cultural Foundation: mcremer@culturalfoundation.eu of 020 573 3868.

Alvast dank voor de aandacht die u aan dit onderwerp wilt besteden. Wij hopen op uw steun te mogen rekenen wanneer over *Creatief Europa* en bijbehorend budget wordt besloten.

Hoogachtend,

Katherine Watson

Directeur European Cultural Foundation

³ Zie bijlage met *we are more* boodschap en ondersteuners.

Marianne Versteegh

Algemeen Secretaris Kunsten '92

Dominique van Ratingen

Directeur MEDIA Desk Nederland